

RIKSDAGENS SVAR 218/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om elev- och studerandevård och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om elev- och studerandevård och till vissa lagar som har samband med den (RP 67/2013 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 14/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att undervisnings- och kulturministeriet följer hur reformen påverkar dels resultaten och effektiviteten inom elevvården, dels personalbemanningen och tillgången till tjänster i olika delar av landet och lämnar en utredning till kulturutskottet vårsessionen 2018.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om elev- och studerandevård

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det om den rätt till elevhälsa som gäller för eleverna inom den undervisning och utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och för de studerande inom den utbildning som avses i gymnasielagen (629/1998) och lagen om yrkesutbildning (630/1998).

Denna lag tillämpas inte på

- 1) morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning,
- 2) elever som avses i 46 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
- 3) studerande som avses i 20 § 3 mom. i gymnasielagen eller studerande som fullgör gymnasiestudier enligt en läroplan för gymnasieutbildning för vuxna,
- 4) privatstuderande som avses i 27 § 4 mom. i lagen om yrkesutbildning,
- 5) studerande inom utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) eller studerande inom läroavtalsut-

bildning som avses i 17 § i lagen om yrkesutbildning, om den utbildning som ordnas som läroavtalsutbildning är utbildning som förbereder för fristående examen eller tilläggsutbildning som inte leder till examen.

Vad som i denna lag föreskrivs om studerande, utbildningsanordnare och läroanstalter gäller även elever, utbildningsanordnare och skolor enligt lagen om grundläggande utbildning.

2 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

1) främja de studerandes inläring, hälsa och välbefinnande samt delaktighet och att förebygga problem,

2) främja välbefinnandet i läroanstalten och i studiemiljön, en sund, trygg och tillgänglig läroanstalt och studiemiljö, gemensam verksamhet samt samarbetet mellan hemmet och läroanstalten,

3) säkerställa tidigt stöd för dem som behöver det,

4) säkerställa jämlik tillgång till och kvalitet på de elevhälsotjänster som de studerande behöver,

5) stärka genomförandet och ledningen av elevhälsoverksamheten som en funktionell helhet och som sektorsövergripande samarbete.

3 §

En samlad elevhälsa

Med elevhälsa avses främjande och upprätthållande av de studerandes studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande och understödjande verksamheter inom läroanstalten. Med elevhälsa avses i denna lag såväl elevvård enligt lagen om grundläggande utbildning som studerandevård enligt gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning.

Elevhälsan ska främst vara förebyggande elevhälsa med generell inriktning som stöder hela läroanstalten. De studerande ska dessutom

ha rätt till individuellt inriktad elevhälsa så som föreskrivs i denna lag.

Elevhälsan omfattar elevhälsa i enlighet med en läroplan som godkänts av utbildningsanordnaren samt elevhälsotjänster, vilka är psykolog- och kuratorstjänster samt skol- och studerandehälsovårdstjänster.

Verksamheten inom elevhälsan genomförs som undervisningsväsendets samt social- och hälsovårdsväsendets sektorsövergripande systematiska samarbete med de studerande och deras vårdnadshavare samt vid behov med andra samarbetsparter.

4 §

Generellt inriktad elevhälsa

Med generellt inriktad elevhälsa avses i denna lag en verksamhetskultur och åtgärder som innebär att man inom hela läroanstalten främjar de studerandes inläring, välbefinnande, hälsa, sociala ansvarstagande, växelverkan och delaktighet samt en sund, trygg och tillgänglig studiemiljö. Den generellt inriktade elevhälsans insatser genomförs av alla aktörer inom elevhälsan.

Alla som arbetar med studerande vid läroanstalten samt de myndigheter och anställda som ansvarar för elevhälsotjänsterna ska i sina uppgifter främja de studerandes välbefinnande och välbefinnandet inom läroanstalten samt samarbetet mellan hemmen och läroanstalten. Läroanstaltens personal bär det primära ansvaret för välbefinnandet inom läroanstalten.

5 §

Individuellt inriktad elevhälsa

Med individuellt inriktad elevhälsa avses i denna lag att en enskild studerande tillhandahålls

1) skol- och studerandehälsovårdstjänster,
2) psykolog- och kuratorstjänster inom elevhälsan,

3) sektorsövergripande individuellt inriktade insatser från elevhälsan, och

4) social- och hälsovårdstjänster enligt 10 § som ordnas av utbildningsanordnaren.

De sektorsövergripande individuellt inriktade insatserna från elevhälsan genomförs av en sektorsövergripande expertgrupp enligt 14 § 4 mom. och över insatserna ska det föras en elevhälsojournal med iakttagande av bestämmelserna i 20 §.

6 §

Elevhälsa i enlighet med en läroplan

Med elevhälsa i enlighet med en läroplan avses verksamhet för att stödja det generella och det individuella välbefinnandet samt uppkomsten av en sund och trygg inlärningsmiljö, främja den psykiska hälsan och förebygga marginalisering samt främja välbefinnandet inom läroanstalten. Med hjälp av elevhälsa i enlighet med en läroplan kan man stödja inläring samt i ett så tidigt skede som möjligt identifiera, lindra och förebygga hinder för inläring, inläringssvårigheter och andra studierelaterade problem. Närmare bestämmelser om undervisningen och stödinsatser för inläringen ingår i utbildningslagarna och de grunder för läroplanerna som upprättats på grundval av dem.

7 §

Elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Med psykolog- och kuratorstjänster avses att elevhälsans psykolog och kurator ger stöd och handledning för studierna och skolgången, vilket

1) främjar välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt samarbetet med de studerandes familjer och andra närstående,

2) stöder de studerandes inläring och välbefinnande och deras sociala och psykiska färdigheter.

Behörighetsvillkor för kurator är minst behörighet enligt 6 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005). Varje läroanstalt ska ha tillgång till tjänster som tillhandahålls av elevhälsans ansva-

riga kurator, som ska ha behörighet enligt 3 § i den lagen, och tillgång till en psykologs tjänster.

8 §

Skol- och studerandehälsovård

Med skolhälsovård avses skolhälsovård enligt 16 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och med studerandehälsovård avses studerandehälsovård enligt 17 § i den lagen. Skol- och studerandehälsovård tillhandahålls av hälsovårdare och läkare.

Syftet med skol- och studerandehälsovårdstjänsterna enligt hälso- och sjukvårdslagen är att

1) främja och följa välbefinnandet i läroanstalten samt en sund och trygg studiemiljö,

2) främja och följa de studerandes sunda uppväxt och utveckling, välbefinnande och studieförmåga,

3) identifiera de studerandes behov av tidigt stöd och anordna det stöd som behövs samt hänvisa till vård och undersökningar.

Inom skolhälsovården ska man dessutom stödja föräldrarnas och vårdnadshavarnas välbefinnande och fostringsarbete. I studerandehälsovården ingår hälso- och sjukvård för studerande, som ska organiseras som en sammanhängande helhet.

2 kap.

Anordnande av elevhälsa

9 §

Ansvar för anordnandet

Utbildningsanordnaren svarar för att elevhälsoplanen i enlighet med en läroplan genomförs. Utbildningsanordnaren ska anordna elevhälsan i samarbete med de myndigheter inom undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet som ansvarar för elevhälsotjänsterna så att elevhälsan bildar en fungerande och sammanhängande helhet.

Den kommun där läroanstalten är belägen svarar för att de studerande vid läroanstalter som

ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning i kommunen har tillgång till elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster, oberoende av de studerandes hemvist. För ordnandet av psykolog- och kuratorstjänster för elever inom utbildning hos sådana utbildningsanordnare som avses i 7 och 8 § i lagen om grundläggande utbildning ansvarar utbildningsanordnaren.

Den kommun där läroanstalten är belägen svarar för tillhandahållandet av skol- och studerandehälsovård så som föreskrivs i hälso- och sjukvårdslagen.

En studerande har rätt att avgiftsfritt anlita sådan elevhälsa som han eller hon behöver för att kunna delta i undervisningen eller utbildningen. Studerandehälsovården är avgiftsfri för de studerande med undantag för sjukvårdstjänster för studerande över 18 år.

10 §

Social- och hälsovårdstjänster för att stödja undervisningen och utbildningen i specialläroanstalter

Trots vad som föreskrivs i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) får en i 7 och 8 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd utbildningsanordnare som har till uppgift att ordna utbildning för barn med de svåraste funktionsnedsättningarna och en i 20 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning avsedd utbildningsanordnare ordna hälso- och sjukvårdstjänster för sina studerande för att stödja undervisningen och utbildningen. Utbildningsanordnaren ska lämna regionförvaltningsverket en anmälan som innehåller de uppgifter som avses i 4 § i lagen om privat hälso- och sjukvård. För verksamheten svarar en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som utsetts av utbildningsanordnaren och som ska vara godkänd av den tillsynsmyndighet som avses i den nämnda 4 §.

I lagen om privat socialservice (922/2011) föreskrivs det om ordnande av privat socialservice

och om anmälningsförfarandet i samband med det.

Utöver vad som föreskrivs i denna paragraf har de studerande vid de läroanstalter som avses i 1 mom. rätt till elevhälsa enligt denna lag.

En utbildningsanordnare som avses i 1 mom. ska se till att de som arbetar med elevhälsa enligt 1 och 2 mom. har tillgång till behövliga databehandlingstjänster för att den information som uppkommer i arbetet på lämpligt sätt ska kunna behandlas och lagras i särskilda delregister för elevhälsa som är avsedda att användas av de ovan avsedda yrkesutbildade personerna.

11 §

Skyldighet att informera och handleda

Utbildningsanordnaren svarar för att de studerande och deras vårdnadshavare får information om sådan elevhälsa som läroanstalten och dess studerande har tillgång till.

Läroanstaltens personal och personalen inom elevhälsan ska handleda de studerande att söka de förmåner och tjänster inom elevhälsan som de behöver.

12 §

Elevhälsan i välfärdsplanen för barn och unga

I den välfärdsplan för barn och unga som avses i 12 § i barnskyddslagen (417/2007) ska följande uppgifter om elevhälsan tas med:

1) elevhälsans målsättning och de centrala principerna för det lokala arbetssättet,

2) en uppskattning av det totala behovet av elevhälsa och av de elevhälsotjänster, de assistenttjänster och den stöd- och specialundervisning som är tillgängliga,

3) åtgärderna för en förstärkt generellt inriktad elevhälsa och för ett förstärkt tidigt stöd till de studerande,

4) uppgifter om genomförandet och uppföljningen av planen och om utvärderingen av elevhälsans kvalitet.

13 §

Elevhälsoplan

Utbildningsanordnaren svarar för att det för varje läroanstalt utarbetas en *elevhälsoplan* för hur elevhälsoverksamheten ska genomföras, utvärderas och utvecklas. Planen ska utarbetas i samverkan med läroanstaltens personal, de studerande och deras vårdnadshavare. Elevhälsoplanen kan också vara gemensam för två eller flera läroanstalter. Planen ska ses över inom ett år efter det att den välfärdsplan för barn och unga som avses i 12 § har setts över.

I elevhälsoplanen ska tas med

1) en uppskattning av det totala behovet av elevhälsa och de elevhälsotjänster som är tillgängliga,

2) läroanstaltens åtgärder för att främja den generellt inriktad elevhälsan och tillhandahålla de stödinsatser som behövs,

3) hur samarbete ordnas med de studerande och deras familjer samt med dem som arbetar vid läroanstalten och andra aktörer som bidrar till de studerandes välbefinnande,

4) en plan för hur de studerande ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier,

5) åtgärder för att genomföra och följa upp elevhälsoplanen (*egenkontroll*).

Utbildningsstyrelsen ska i grunderna för läroplanen ange hur elevhälsoplanen ska utarbetas.

Utbildningsanordnaren ska följa genomförandet av läroanstaltens elevhälsoplan.

Yrkesutbildningsanordnare med verksamhet i flera kommuner ska dessutom ta med uppgifterna enligt 12 § 1—3 punkten i utbildningsanordnarens elevhälsoplan. På utbildningsanordnarens elevhälsoplan tillämpas vad som i denna paragraf föreskrivs om översyn och egenkontroll av läroanstaltens elevhälsoplan.

14 §

Elevhälsogrupper

En sektorsövergripande *styrgrupp för elevhälsan* ansvarar för den allmänna planeringen, utvecklingen, styrningen och utvärderingen av utbildningsanordnarens elevhälsa. Styrgruppen kan också vara gemensam för två eller flera utbildningsanordnare. Styrgruppens uppgifter kan skötas också av någon annan grupp som lämpar sig för uppdraget.

En sektorsövergripande *elevhälsogrupp för läroanstalten* svarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av elevhälsan vid läroanstalten. Läroanstaltens elevhälsogrupp leds av en representant som utsetts av utbildningsanordnaren.

I övrigt beslutar utbildningsanordnaren i samråd med dem som tillhandahåller elevhälsotjänsterna närmare om elevhälsogruppernas sammansättning, uppgifter och arbetssätt. Elevhälsogrupperna kan vid behov höra experter.

Ärenden som gäller utredning av stödbehovet och hur elevhälsotjänster ska ordnas för en enskild studerande eller en viss grupp av studerande behandlas av en sektorsövergripande expertgrupp som tillsätts från fall till fall. Experter får utnämnas till medlemmar i gruppen bara med samtycke av den studerande eller, om han eller hon inte har förutsättningar att bedöma betydelsen av sitt samtycke, med samtycke av vårdnadshavaren. Expertgruppen utser inom sig en ansvarsperson.

När ett ärende som gäller en enskild studerande behandlas eller ett ärende som gäller en grupp av studerande behandlas så att enskilda studerande kan identifieras ska 18 och 19 § beaktas.

En medlem i en expertgrupp som avses i 4 mom. får inte använda de sekretessbelagda uppgifter som han eller hon får tillgång till som medlem i gruppen för något annat ändamål än elevhälsa.

3 kap.

Genomförande av individuellt inriktad elevhälsa

15 §

Rätt att anlita elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

En studerande ska ges möjlighet till ett personligt samtal med elevhälsans psykolog eller kurator senast den sjunde arbetsdagen vid läroanstalten efter det att den studerande har begärt detta. I brådskande fall ska möjlighet till ett samtal ges samma eller nästa arbetsdag.

En studerande ska ges möjlighet till ett personligt samtal i enlighet med 1 mom. också när den studerandes vårdnadshavare eller någon annan har tagit kontakt, om det inte handlar om att ge den som tagit kontakt råd eller handledning eller om det av någon annan anledning är uppenbart onödigt att ge möjlighet till ett samtal.

Utifrån en bedömning av elevhälsans psykolog eller kurator har den studerande rätt att få tillräckligt stöd och tillräcklig handledning för att problem relaterade till hans eller hennes studier och utveckling ska kunna förebyggas och övervinnas. Vid behov ska den studerande hänvisas till andra elevhälsotjänster och annan verksamhet som stöder barn och unga i behov av särskilt stöd.

16 §

Kontakt för att anlita elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Om en anställd vid läroanstalten eller inom elevhälsan bedömer att det behövs psykolog- eller kuratorstjänster inom elevhälsan för att förebygga eller övervinna studiesvårigheter eller sociala eller psykiska svårigheter hos en studerande, ska den anställda tillsammans med den studerande utan dröjsmål kontakta elevhälsans psykolog eller kurator och lämna de uppgifter som den anställda känner till och som behövs för bedömning av behovet av stöd.

Om det inte är möjligt att ta kontakt tillsammans, ska den studerande informeras om kontakttagandet och ges möjlighet att samtala om orsakerna till detta inom den frist som anges i 15 § 1 mom.

Även andra personer än de som avses i 1 mom. som i sin yrkesuppgift fått veta att en studerande behöver stöd får trots sekretessbestämmelserna kontakta elevhälsans psykolog eller kurator.

Den studerandes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare ska informeras om det kontakttagande som regleras i denna paragraf, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

17 §

Möjlighet att nå hälsovårdare och läkare inom skol- och studerandehälsovården

Hälsovårdarens arbetstid inom skol- och studerandehälsovården ska ordnas så att de studerande i förekommande fall har möjlighet att besöka hälsovårdarens mottagning också utan tidsbeställning.

De studerande ska ges möjlighet att vardagar under tjänstetid omedelbart få kontakt med studerandehälsovården. Bedömning av vårdbehovet och vård som i samband med bedömningen har konstaterats vara medicinskt eller odontologiskt nödvändig ska ordnas i enlighet med 51 § i hälso- och sjukvårdslagen.

18 §

De studerandes och deras lagliga företrädares ställning inom elevhälsan

Elevhälsans insatser genomförs i samverkan med den studerande och hans eller hennes vårdnadshavare. Den studerandes egna önskemål och åsikter ska i enlighet med hans eller hennes ålder, utvecklingsnivå och övriga personliga förutsättningar beaktas i åtgärder och avgöranden som gäller honom eller henne.

En minderårig och en annan omyndig får med hänsyn till sin ålder, utvecklingsnivå och övriga

personliga egenskaper samt sakens natur av vä-
gande skäl förbjuda att hans eller hennes vård-
nadshavare eller någon annan laglig företrädare
deltar i behandlingen av ett elevhälsoärende som
gäller den minderårige eller den omyndige och
förbjuda att sekretessbelagda elevhälsoupplys-
ningar som gäller honom eller henne lämnas ut
till vårdnadshavaren eller någon annan laglig fö-
reträdare, om detta inte klart strider mot den
minderåriges eller den omyndiges intresse. En
yrkesutbildad person inom social- eller hälso-
vården som hör till personalen inom elevhälsan
ska bedöma huruvida en omyndig persons intres-
sen tillgodoses.

Vårdnadshavaren har inte rätt att förbjuda en
minderårig att anlita elevhälsotjänster.

19 §

Behandling av elevhälsoärenden som gäller enskilda studerande

När en sektorsövergripande expertgrupp som
tillsatts för att stödja en enskild studerande be-
handlar ett ärende ska behandlingen basera sig
på samtycke av den studerande, eller om han el-
ler hon inte har förutsättningar att bedöma bety-
delsen av sitt samtycke, på samtycke av vård-
nadshavaren.

Med specifikt skriftligt samtycke av den stu-
derande får behövliga samarbetsparter inom
elevhälsan eller den studerandes närstående del-
ta i behandlingen av ett ärende som gäller den
studerande. Om en minderårig eller en annars
ommyndig på grund av sin ålder eller utvecklings-
nivå inte har förutsättningar att självständigt be-
döma sakens betydelse, kan vårdnadshavaren el-
ler en annan laglig företrädare ge samtycke till
detta i den minderåriges eller den omyndiges
ställe.

Medlemmarna i en elevhälsogrupp har dessut-
om rätt att i ett ärende som gäller en studerande
begära råd av experter som anses behövliga och
för experterna i detta syfte röja sekretessbelagda
uppgifter med iakttagande av 26 § 3 mom. i la-
gen om offentlighet i myndigheternas verksam-
het (621/1999).

20 §

Elevhälsans journaler

Uppgifter som behövs för anordnande och ge-
nomförande av individuellt inriktade insatser
från elevhälsan ska dokumenteras i elevhälsans
journaler så som anges i denna paragraf. Denna
lag gäller inte sådana uppgifter om de studeran-
de som införs i elev- eller studeranderegister för
ordnande och genomförande av undervisning el-
ler utbildning.

Anställda inom skol- och studerandehälsovår-
den och andra yrkesutbildade personer inom häl-
so- och sjukvården som arbetar med elevhälsan
ska anteckna individuella möten med den stude-
rande i en patientjournal och i andra journal-
handlingar. Bestämmelser om hur journalhand-
lingar ska hanteras finns i 12 § i lagen om patien-
tens ställning och rättigheter (785/1995) och i
bestämmelser som utfärdats med stöd av den.
Elevhälsans kuratorer ska anteckna klientupp-
gifter som fås i samband med individuella mö-
ten i en klientjournal för elevhälsans kurator.
Bestämmelser om behandlingen av uppgifterna
finns i lagen om klientens ställning och rättighe-
ter inom socialvården (812/2000).

När en enskild studerandes behov av insatser
från elevhälsan utreds i den sektorsövergripande
expertgrupp för elevhälsan som avses i 14 § el-
ler när dess medlemmar genomför tidigare pla-
nerade och överenskomna individuellt inriktade
stödinsatser från elevhälsan ska expertgruppens
ansvarsperson i en elevhälsojournal anteckna så-
dana uppgifter om den studerande som är nöd-
vändiga med tanke på målen för gruppens verk-
samhet. Även andra medlemmar i expertgrup-
pen får trots tystnadsplikten göra anteckningar
av detta slag.

Elevhälsojournalen ska föras i fortlöpande
och kronologisk form och i fråga om en enskild
studerande innehålla följande uppgifter:

1) namn, personbeteckning, hemkommun och
kontaktinformation samt för en minderårig eller
annars omyndig studerande vårdnadshavarens
eller en annan laglig företrädarens namn och
kontaktinformation,

2) vad ärendet gäller och vem som inlett ärendet,

3) uppgifter om de åtgärder som genomförts medan den studerandes situation har utretts,

4) uppgifter om behandlingen av ärendet vid elevhälsogruppens möte, mötesdeltagarna och deras ställning, mötesbesluten, planen för genomförande av besluten samt uppgifter om dem som svarar för genomförandet och uppföljningen,

5) uppgifter om de åtgärder som genomförts,

6) datum för dokumenteringen samt vem som gjort den och hans eller hennes yrkes- eller tjänsteställning.

Om uppgifter i en elevhälsojournal lämnas ut till en utomstående, ska det i handlingen dessutom antecknas vilka uppgifter som lämnats ut och till vem samt på vilka grunder de lämnats ut.

21 §

Elevhälsans register

Utbildningsanordnaren ska i egenskap av registeransvarig föra ett register över sektorsövergripande individuellt inriktade insatser från elevhälsan (*elevhälsoregister*). I registret införs de elevhälsojournaler som förs inom den sektorsövergripande individuellt inriktade elevhälsan vid läroanstalten och de övriga handlingar för enskilda studerande som upprättats eller fått i samband med uppgifter i anslutning till denna verksamhet. Den registeransvarige ska utse en ansvarsperson för registret. Ansvarspersonen fastställer från fall till fall åtkomsträttigheterna till de uppgifter som införs i registret.

De journalhandlingar som avses i 20 § 2 mom. införs i ett patientregister, för vilket det kommunala organ som tillhandahållit servicen eller, i de fall som avses i 10 §, utbildningsanordnaren är registeransvarig. De klientjournaler för elevhälsans kurator som avses i 20 § 2 mom. införs i ett klientregister för elevhälsans kurator, för vilket det kommunala organ som tillhandahållit servicen eller, i de fall som avses i 10 §, utbildningsanordnaren är registeransvarig.

Om utbildningsanordnaren är registeransvarig för elevhälsans patientregister eller för kli-

entregistret för elevhälsans kurator ska utbildningsanordnaren utse en yrkesutbildad person inom branschen i fråga till ansvarsperson med uppgift att ha hand om registerföringen av uppgifterna i anslutning till respektive verksamhet. Den ansvarsperson som avses i detta och i 1 mom. beslutar också om utlämnande av uppgifter ur det register han eller hon svarar för i de fall där den som begär uppgifterna har lagbase-rad rätt att få information. Utbildningsanordnaren får inte använda de uppgifter som ingår i ett register som avses i denna paragraf för andra ändamål än för anordnande och genomförande av den aktuella individuellt inriktade elevhälso-tjänsten, om inte något annat föreskrivs i lag.

Utöver vad som bestäms i denna lag finns bestämmelser om behandlingen av uppgifter som införs i elevhälsans register i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och person-uppgiftslagen (523/1999).

Uppgifter ur de register som avses i denna lag får lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning till den som har rätt att få uppgifterna. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som lämnar ut uppgifterna försäkra sig om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

22 §

Hemlighållande av uppgifter i elevhälsoregiset

De uppgifter som införs i det elevhälsoregister som avses i 21 § 1 mom. och som gäller en enskild studerande eller någon annan enskild person är sekretessbelagda enligt 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Läroanstaltens personal, yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som tillhandahåller elevhälsotjänster eller yrkesutbildade personer som på uppdrag av dessa personer eller annars för deras räkning medverkar i åtgärder inom elevhälsan, personer som genomgår undervisningspraktik, andra som medverkar i undervisningen eller den individuellt inriktade elevhälsan och medlemmar i organ som svarar för ordnandet av undervisning och utbildning får inte till utomstående lämna ut sekretessbelagda

uppgifter om en enskild studerande som ingår i handlingar eller som han eller hon i övrigt fått kännedom om och som gäller individuellt inriktad elevhälsa, om det inte finns

1) ett specifikt skriftligt samtycke av den berörda personen eller, om han eller hon inte har förutsättningar att bedöma samtyckets betydelse, av hans eller hennes lagliga företrädare, eller

2) en bestämmelse i lag som berättigar att uppgifterna lämnas ut.

Med utomstående avses personer som inte deltar i utredningen av behovet av individuellt inriktade insatser från elevhälsan för den studerande i fråga eller i genomförandet av insatserna eller i uppgifter i anslutning till utredningen eller genomförandet.

Bestämmelser om tystnadsplikt för de personer som avses i 2 mom. ingår i 22 § (*handlingssekretess*) och 23 § (*tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande*) i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

23 §

Rätt till undantag från sekretessen

Undantag från bestämmelserna om sekretess i fråga om elevhälsa får göras i enlighet med bestämmelserna i 7 kap. i lagen om offentlighet för myndigheternas verksamhet, om inte annat föreskrivs i denna lag eller någon annan lag.

Trots sekretessen har de som deltar i anordnandet och genomförandet av individuellt inriktad elevhälsa för en studerande rätt att av varandra få och att till varandra och den myndighet som ansvarar för elevhälsan lämna ut sådana uppgifter som är nödvändiga för att individuellt inriktade insatser från elevhälsan ska kunna ordnas och genomföras.

Om en studerande övergår till en annan utbildningsanordnares utbildning, ska den tidigare utbildningsanordnaren begära samtycke av den studerande eller, om den studerande inte har förutsättningar att bedöma samtyckets betydelse, av den studerandes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare till att sådana sekre-

tessbelagda uppgifter i elevhälsans klientregister som behövs för kontinuiteten i elevhälsan får överföras till den nya utbildningsanordnaren.

4 kap.

Styrning och tillsyn

24 §

Riksomfattande styrning

Beslut om samarbetet mellan hemmet och läroanstalten, om de centrala principerna för elevhälsan och om målen för den elevhälsa som hör till undervisningsväsendet fattas som en del av grunderna för läroplanen. Bestämmelser om grunderna för läroplanen finns i 14 § i lagen om grundläggande utbildning, 10 § i gymnasielagen och 13 § i lagen om yrkesutbildning.

Institutet för hälsa och välfärd styr och utvecklar de elevhälsotjänster som avses i 7 och 8 § i samarbete med Utbildningsstyrelsen.

25 §

Uppföljning och utvärdering av elevhälsan

Utbildningsstyrelsen och Institutet för hälsa och välfärd följer tillsammans genomförandet av och genomslagskraften för elevhälsan på riksnivå.

Utbildningsanordnaren ska utvärdera genomförandet av och genomslagskraften för elevhälsan tillsammans med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet i kommunen och delta i extern utvärdering av elevhälsan. De viktigaste resultaten av utvärderingen ska offentliggöras.

Utbildningsanordnaren ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna utbildningsförvaltningsmyndigheten och Institutet för hälsa och välfärd de uppgifter som behövs för den riksomfattande utvärderingen, utvecklingen, statistikföringen och uppföljningen av elevhälsan.

26 §

Tillsyn över elevhälsan

Utbildningsanordnaren svarar tillsammans med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet i den kommun där läroanstalten är belägen för att egenkontroll av den samlade elevhälsan genomförs.

Bestämmelser som gäller styrning och tillsyn över de elevhälsotjänster som anges i 7 och 8 § finns också i 3 § i socialvårdslagen (710/1982) och 2 § i folkhälsolagen (66/1972).

Regionförvaltningsverket har rätt att på eget initiativ pröva huruvida en utbildningsanordnare har ordnat den i 6 § avsedda elevhälsan i enlighet med en läroplan så att den är förenlig med denna lag.

28 §

Övergångsbestämmelser

Utbildningsstyrelsen ska revidera grunderna för läroplanerna i överensstämmelse med denna lag så att utbildningsanordnarna kan ta i bruk läroplaner enligt denna lag den 1 augusti 2014.

Trots vad som föreskrivs i 7 § 2 mom. får den som vid denna lags ikraftträdande har skött kuratorsuppgifter i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande i minst två års tid omedelbart före ikraftträdandet fortsätta sköta uppgifterna i samma tjänste- eller arbetsavtalsförhållande så länge som tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet fortgår utan avbrott. Den som har innehaft uppgifterna i mindre än två år får fortsätta sköta uppgifterna i samma tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till och med den 31 juli 2018.

5 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

27 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 31 a § 2—4 mom., sådana de lyder, 31 a § 2 mom. i lag 1352/2010 och 31 a § 3 och 4 mom. i lag 642/2010, och
ändras 16 a § 2 mom., 17 § 3 mom., 31 a § 1 mom., 40 § 2 och 4 mom. och 42 § 1 mom., sådana de lyder, 16 a § 2 mom., 17 § 3 mom. och 40 § 2 och 4 mom. i lag 642/2010, 31 a § 1 mom. i lag 477/2003 och 42 § 1 mom. i lag 1444/2009,
fogas till lagen en ny 41 a § som följer:

16 a §

Intensifierat stöd

Intensifierat stöd inleds och anordnas yrkesövergripande utifrån en pedagogisk bedömning i samarbete med yrkesutbildade personer inom elevvården.

17 §

Särskilt stöd

Ett beslut om särskilt stöd får inte meddelas innan utbildningsanordnaren hört eleven och dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare enligt 34 § i förvaltningslagen (434/2003), fått en utredning om elevens framsteg vid inläringen av dem som ansvarar för elevens undervisning och en utredning genom yrkesövergripande samarbete tillsammans med yrkesutbildade personer inom elevvården om det intensifierade stöd eleven fått och om helhetssituationen för honom eller henne. Utifrån dessa uppgifter ska utbildningsanordnaren bedöma behovet av särskilt stöd (*pedagogisk utredning*). Den pedagogiska utredningen ska vid behov kompletteras med ett psykologiskt eller medicinskt expertutlåtande eller en motsvarande social utredning.

31 a §

Elevvård

Bestämmelser om elevvård finns i lagen om elev- och studerandevård (/).

40 §

Hemlighållande och behandling av personuppgifter

Oberoende av 1 mom. eller vad som särskilt bestäms om sekretess har de som deltar i elevvårdsarbetet för en elev rätt att av varandra få

och att till varandra och elevens lärare, rektorn och den myndighet som ansvarar för undervisningen och verksamheten enligt denna lag ge ut information som är nödvändig för att ändamålsenligt ordna undervisningen för eleven.

Om en elev som är under 18 år övergår till undervisning, verksamhet eller utbildning som en annan utbildningsanordnare ordnar i enlighet med denna lag, gymnasielagen (629/1998), lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), ska den tidigare utbildningsanordnaren trots bestämmelserna om sekretess utan dröjsmål lämna uppgifter som är nödvändiga för ordnande av undervisningen eller utbildningen till den nya utbildningsanordnaren. Motsvarande uppgifter kan lämnas också på begäran av den nya utbildningsanordnaren.

41 a §

Dataöverföring med hjälp av teknisk anslutning

Uppgifter ur de register som avses i denna lag får lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning till den som har rätt att få uppgifterna. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som lämnar ut uppgifterna försäkra sig om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

42 §

Ändringssökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller undervisning i religion och livsåskådningskunskap enligt 13 §, varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid, en förmån eller rättighet enligt 31, 32 eller 33 § eller 34 § 1 mom. får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett annat än i detta moment nämnt beslut som avses i 36 § får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (629/1998) 29 a §, sådan den lyder i lag 478/2003, och
fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

29 a §

Studerandevård

Bestämmelser om de studerandes rätt till studerandevård finns i lagen om elev- och studerandevård (/).

33 a §

Dataöverföring med hjälp av teknisk anslutning

Uppgifter ur de register som avses i denna lag får lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning till den som har rätt att få uppgifterna. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som lämnar ut uppgifterna försäkra sig om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildning (630/1998) 37 a §, sådan den lyder i lagarna 479/2003 och 1351/2010, och
fogas till lagen en ny 43 a § som följer:

37 a §

Studerandevård

Bestämmelser om de studerandes rätt till studerandevård finns i lagen om elev- och studerandevård (/).

43 a §

Dataöverföring med hjälp av teknisk anslutning

Uppgifter ur de register som avses i denna lag får lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning till den som har rätt att få uppgifterna. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som läm-

nar ut uppgifterna försäkra sig om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 11 § 20 punkten, sådan den lyder i lag 952/2011, och fogas till lagen en ny 16 a § som följer:

16 a §

Studerandevård

Med *studerandevård* avses främjande och upprätthållande av de studerandes studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande samt understödjande verksamheter. Bestämmelser om studerandehälsovård finns i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Utbildningsanordnaren ska samarbeta med de myndigheter och andra aktörer som ger och ordnar elevhälsotjänster. Utbildningsanordnaren ska informera de studerande om de förmåner och tjänster inom elevhälsan som är tillgängliga samt vid behov handleda dem när det gäller att ansöka om dessa förmåner och tjänster.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 9 och 12 § i barnskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i barnskyddslagen (417/2007) 9 § och rubriken för 12 § som följer:

9 §

Elev- och studerandevård

Bestämmelser om rätten till elev- och studerandevård för eleverna inom den förskoleundervisning och grundläggande utbildning som av-

ses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och den utbildning som avses i gymnasielagen (629/1998) och lagen om yrkesutbildning (630/1998) finns i lagen om elev- och studerandevård (/).

12 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Välfärdsplan för barn och unga

Lag

om ändring av 16 och 17 § i hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 16 § 4 mom. och 17 § 1 och 4 mom. som följer:

16 §

Skolhälsovård

Skolhälsovården är en del av de elevhälso-
tjänster som avses i lagen om elev- och studeran-
devård (/). Den myndighet som svarar för
primärvården i kommunen ska delta i utarbetan-
det av läroplanen enligt 15 § i lagen om grund-
läggande utbildning (628/1998) till den del den
gäller elevvården och samarbetet mellan läro-
anstalten och hemmet.

17 §

Studerandehälsovård

Den kommunala primärvården ska ordna stu-
derandehälsovårdstjänster för de studerande vid
gymnasier, läroanstalter som ger yrkesutbild-
ning och högskolor i kommunen, oberoende av

de studerandes hemvist. Studerandehälsovården
för högskolestuderande kan med kommunens
samtycke också ordnas på något annat sätt som
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och häl-
sovården har godkänt. Till studerandehälsovår-
den hör också hälso- och sjukvården under den
tid den studerande deltar i inlärn timer i arbetet och
arbetspraktik.

Studerandehälsovården är en del av studeran-
devården enligt lagen om elev- och studerande-
vård och 16 a § i lagen om yrkesinriktad vuxen-
utbildning (631/1998). Den myndighet som sva-
rar för den kommunala primärvården ska delta i
utarbetandet av läroplanen enligt 11 § i gymna-
sielagen (629/1998) och 14 § i lagen om yrkes-
utbildning (630/1998) till den del den gäller stu-
derandevården och samarbetet mellan läroan-
stalten och hemmet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) det inledande stycket i 1 § 1 mom. och 1 § 1 mom. 32 punkten, sådana de lyder i lag 982/2012, och

fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 982/2012, en ny 33 punkt och till lagen en ny 41 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter för kommunerna (*statsandelsåliggande*) om vilka det föreskrivs i

— — — — —
32) lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998),

33) lagen om elev- och studerandevård
(/)
— — — — —

41 a §

Ersättning för ordnande av psykolog- och kuratorstjänster inom elevhälsan

Är hemkommunen för en elev enligt lagen om grundläggande utbildning eller för en studerande

de enligt gymnasielagen (629/1998) eller lagen om yrkesutbildning (630/1998) någon annan kommun än den kommun där skolan eller läroanstalten är belägen, får den kommun som på basis av 7 § i lagen om elev- och studerandevård svarar för ordnande av elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster debitera elevens eller studerandens hemkommun för de faktiska personalkostnaderna per elev eller studerande som orsakats av användningen av elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster.

Är kommunerna oeniga om huruvida den ena av kommunerna har rätt till eller är skyldig att betala kostnaderna enligt 1 mom., ska tvisten behandlas som förvaltningsvistemål vid en förvaltningsdomstol enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 16 december 2013